

ADRODDIAD I'R CABINET

21 Tachwedd 2017

Aelod Cabinet: Cyngorydd Peredur Jenkins, Aelod Cabinet Cyllid

Pwnc: Cyllideb Refeniw 2017/18 –
Adolygiad Ail Chwarter (Medi 2017)

Swyddog Cyswllt: Dafydd L Edwards, Pennaeth Cyllid

1. Y penderfyniad a geisir

Gofynnir i'r Cabinet:

- Dderbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd yr ail chwarter (sefyllfa 30 Medi 2017) o'r Gyllideb Refeniw, ac ystyried y sefyllfa ariannol ddiweddaraf parthed cyllidebau pob adran / gwasanaeth, gan ofyn i'r Aelodau Cabinet a'r penaeithiaid adrannau perthnasol gymryd camau priodol ynglŷn â materion o dan eu harweiniad/rheolaeth.
- Gyda chytundeb y Pennaeth Adran Amgylchedd, trosglwyddo (£282k) o'r Adran Amgylchedd i'r Gronfa Strategaeth Ariannol.
- Gyda chytundeb y Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol trosglwyddo (£54k) o'r Adran Cefnogaeth Gorfforaethol i'r Gronfa Strategaeth Ariannol.
- Cynaeafu (£200k) o'r casgliad ffafriol Treth y Cyngor, (£800k) o danwariant Gostynigiad Treth y Cyngor, (£406k) arbedion a wireddwyd ymlaen llaw, (£444k) tanwariant un-tro ar fidiau a (£697k) o ganlyniad i amgylchiadau ffafriol ar gyllidebau eraill y Cyngor, a'i drosglwyddo i'r Gronfa Strategaeth Ariannol i gynorthwyo gyda pwysau anochel un-tro ar gyllidebau'r Cyngor.

2. Cyflwyniad / Cefndir

Cyfrifoldeb y Cabinet yw cymryd camau, fel bo angen, er mwyn sicrhau rheolaeth briodol dros gyllidebau'r Cyngor (e.e. cymeradwyo trosglwyddiadau sylweddol neu gyllideb ychwanegol).

Cyflwynwyd adroddiad adolygiad chwarter cyntaf i'r Cabinet ar 18 Gorffennaf 2017. Mae'r adroddiad gerbron heddiw yn llawer mwy manwl.

Cyflwynir yr adroddiad chwarterol yma ar yr adolygiad diweddaraf o gyllideb refeniw'r Cyngor am 2017/18, ac amlinellir crynhoad o'r sefyllfa fesul Adran yn **Atodiad 1**.

Yn **Atodiad 2**, rhoddir manylion pellach ynglŷn â'r prif faterion a'r penawdau cyllideb ble rhagwelir gwahaniaethau sylweddol, ynghyd ag argymhellion penodol ble'n briodol.

2.1 Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant

Gorwariant gan wasanaethau Darparu ynghyd â methiant i wireddu rhai arbedion yn bennaf gyfrifol am orwariant yr Adran. Rydym yn dal i aros am adroddiad gan y Pennaeth Adran a'r Aelod Cabinet yn ail-becynnu eu cynlluniau arbedion er mwyn eu cyflawni.

2.2 Adran Plant a Theuluoedd

Y tuedd o orwariant a welwyd yn y chwarter cyntaf yn parhau, gyda gorwariant ar wasanaethau lleoliadau a gweithredol.

2.3 Adran Addysg

Pwysau ychwanegol ar gludiant tacsis ysgolion, ac hefyd arlwyath a glanhau, yn gyfrifol am y gorwariant. Yn yr adolygiad chwarter cyntaf gofynnwyd i'r Aelod Cabinet Addysg sicrhau fod y Pennaeth Addysg mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Amgylchedd yn ymchwilio i'r cynnydd yn y gwariant ar gludiant tacsis ysgolion ac yn gweithredu i reoli neu adrodd ar y sefyllfa. Gan fod y sefyllfa ariannol cysylltiedig bellach wedi gwaethygu, gofynnir felly i'r Aelod Cabinet adrodd ar y mater yn uniongyrchol i'r Cabinet.

2.4 Adran Prifffyrdd a Bwrdeistrefol

Problemau gorwariant yr Adran wedi dwysau yn sylweddol yn ystod y chwarter, sydd yn gyfuniad o ddiffyg incwm, llithriad arbedion, a chostau cynyddol ymdrin a chludo deunyddiau ailgylchu. Mae'r Pennaeth Adran a'r Aelod Cabinet yn rhoi sylw i faterion sy'n cyfrannu at y sefyllfa ariannol.

2.5 Adran Amgylchedd

Gwasanaethau'r Adran yn tanwario o ganlyniad i arbedion o ail-strwythuro arfaethedig, ynghyd â rhagori ar dargedau incwm. Mae'r sefyllfa ffafriol eleni yn galluogi'r Adran i drosglwyddo tanwariant sydd uwchlaw £100k i'r Gronfa Strategaeth Ariannol.

2.6 Corfforaethol

Bu tanwariant o gasglu mwy o Dreth Cyngor, llai o hawlio Gostyngiadau Treth Cyngor, arbedion a wireddwyd ymlaen llaw, bidiau na fydd yn cael eu defnyddio eleni, a thanwariant o ganlyniad i amgylchiadau ffafriol diweddar. Argymhellir ei drosglwyddo i'r Gronfa Strategaeth Ariannol i gynorthwyo gyda pwysau anochel un-tro ar gyllidebau'r Cyngor.

3. Cyffredinol

Ar y cyfan, mae'r adolygiad ail chwarter o'r cyllidebau yn adlewyrchu rheolaeth ariannol dderbyniol gan nifer o adrannau'r Cyngor, ond argymhellir cyfuniad o gamau gweithredu pendant i'r Adran Addysg, Oedolion Iechyd a Llesiant, Plant a Theuluoedd, a Priffyrdd a Bwrdeistrefol, i sicrhau rheolaeth o'u cyllidebau erbyn 31 Mawrth 2018.

4. Camau nesaf ac amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion gerbron a chyflwyno adroddiad dilynol i'r Cabinet ar 13 Chwefror 2018 ar yr adolygiad trydydd chwarter.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol

Barn y swyddogion statudol

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau

Atodiad 1 – Crynhoad o sefyllfa net cyllidebau'r adrannau

Atodiad 2 – Manylion y cyllidebau a gwahaniaethau sylweddol